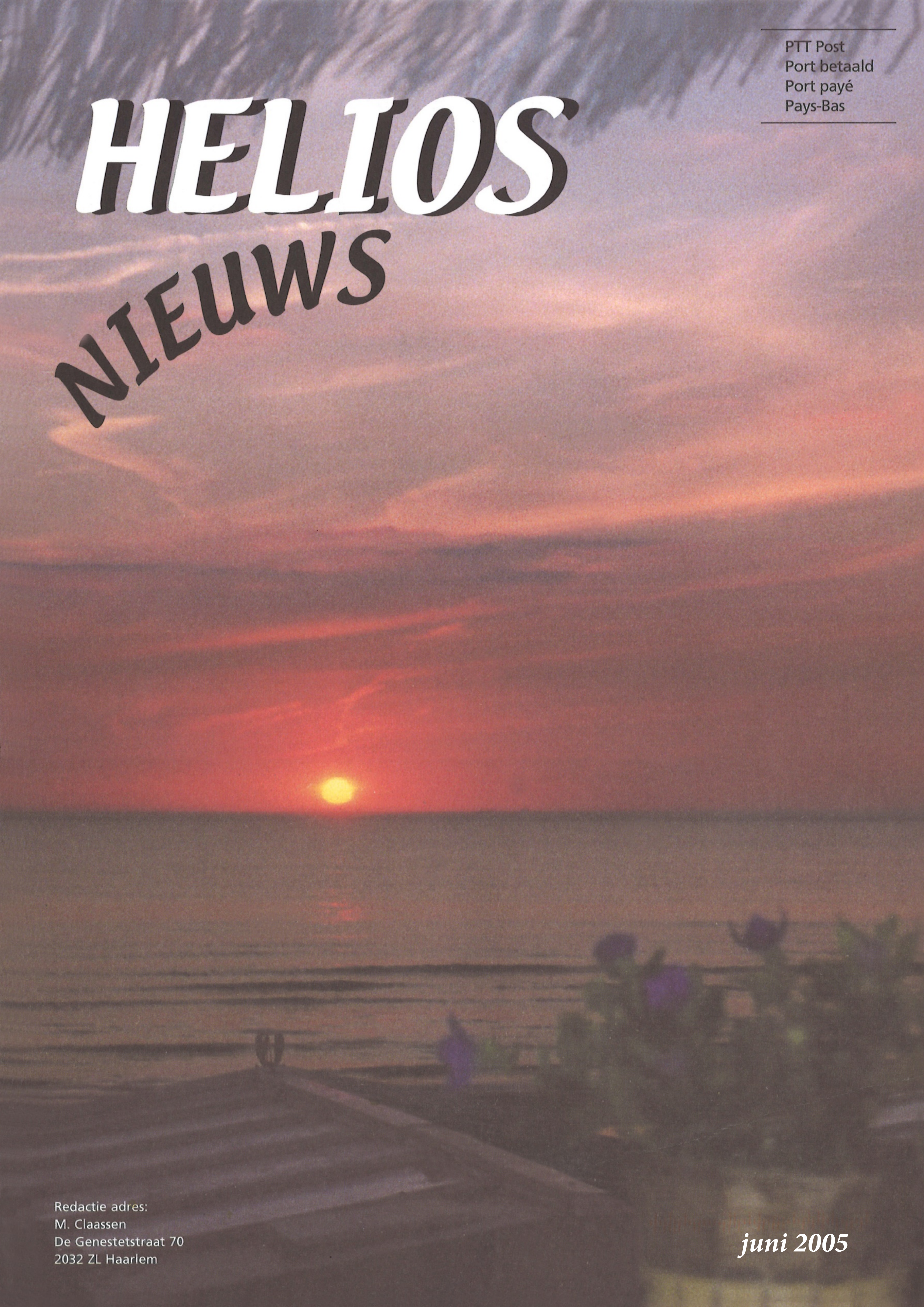

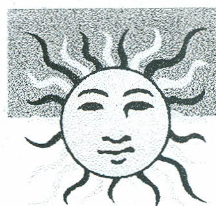
HELIOS NIEUWS

PTT Post
Port betaald
Port payé
Pays-Bas

Redactie adres:
M. Claassen
De Genestetstraat 70
2032 ZL Haarlem

juni 2005

HELIOS NIEUWS

Jaargang: 59
Nummer 2, juni 2005

Redactieadres:
Marjan Claassen
de Genestetstraat 70, 2032 ZL Haarlem
Tel: 023-5331225

Technische realisatie en verzending:
Jan Verhoeven
Tel: 0252-216739

HELIOS NIEUWS, een periodiek van de kampeervereniging "Helios", verschijnt 4 maal per jaar en wordt toegezonden aan de donateurs, leden en relaties van de vereniging.

Naam- en/of adreswijzigingen dienen zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de secretaris van de vereniging te worden doorgegeven.

Voor het opgeven van advertenties in het HELIOS NIEUWS en voor inlichtingen daarover kunt u zich wenden tot de penningmeester.

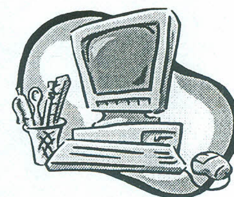
Kopij voor het volgende nummer van HELIOS NIEUWS graag voor 1 september 2005 inzenden naar bovenstaand redactieadres. E-mailen mag ook (graag zelfs): marjan.claassen@wanadoo.nl

Het volgende nummer van HELIOS NIEUWS kunt u september 2005 verwachten.

SAMENSTELLING BESTUUR HELIOS

Voorzitter:	Leo Dijkstra Van 't Hoffstraat 177, 2014 RE Haarlem; Telefoon: 023-5246528
Secretaris:	John Tier Zuider Stationsweg 18, 2061 HE Bloemendaal; Alleen na kantoortijd: Telefoon: 06-47834799 E-mail: helios.secretariaat@planet.nl
Penningmeester:	Yvonne Diesbergen Breem 22, 2151 RJ Nieuw Vennep; Telefoon: 0252-686246 E-mail: Yvonne@diesbergen.nl
Leden:	Ger Troost en Roel de Dalie
Gironummer Helios:	573325 t.n.v. KV Helios; Breem 22; 2151 RJ Nieuw Vennep

Redactioneel

De zon heeft alweer flink geschenen, ons seizoen kan nu al niet meer stuk!!
Terwijl ik het krantje al aardig had ingedeeld werden mij zaterdag nog een aantal "wist u datjes" in mijn oor gefluisterd. Deze wil ik u niet onthouden, ik offer mijn plaatsje op vandaar dat u ze hier kunt lezen:
WIST U DAT:

- F en L een leesbril kunnen gebruiken tijdens het jeu de boules?
- Zij die bril niet ophadden en daardoor zichzelf tekort hebben gedaan?
- Het "bejaarden"koppel F en F daardoor met een prijs naar huis gingen?
- De sportcommissie graag de beschikking over een laptop wil hebben?
- Jacqueline momenteel al tevreden is met een eenvoudig telraam?

Van de VOORZITTER

We staan weer en het is of we niet weg geweest zijn. Helaas hebben we te maken gehad met 2 sterfgevallen. Mw. Kuperus overleed in de winter en in het voorjaar overleed de heer Kalkwarf. Beiden waren trouwe kampeerders en hebben vele jaren in ons midden gestaan. Wij wensen de nabestaanden nog veel sterkte toe met het verwerken van het verlies van hun dierbaren.

In de winter is er binnen het bestuur het idee ontstaan om eens met een aantal kampeerders te gaan praten over het reilen en zeilen van onze vereniging en over de ideeën die er zijn. Inmiddels is de eerste bijeenkomst achter de rug, deze werd zowel door de kampeerders als bestuursleden als zeer positief ervaren. Er is inmiddels een tweede bijeenkomst gepland en we hopen zo te horen wat er leeft en hopen ook dat er uit zulke bijeenkomsten mensen komen die bereid zijn iets voor de vereniging te doen.

Ook zijn er intussen met de sportcommissie diverse besprekingen gevoerd. We zijn ook bezig de organisatie van werkzaamheden binnen en buiten de verenigingtent nieuw leven in te blazen. Kortom er is nog genoeg te doen.

De kampcontrole is intussen geweest en het zag er goed uit. Wat wel opvalt is dat mensen wel heel makkelijk zijn met spullen achter hun schotjes te gooien onder het motto van "dan zie je het niet meer". De mensen van de beneden rij moeten eens bij hun boven buren gaan kijken en zien dan hoe zij op de rommel kijken die ze beneden hebben "ópgeruimd".
Probeert u dat op een andere manier te doen want dit is geen gezicht!!!

Er zijn nog een aantal gaskasten niet vrij toegankelijk, verander dit zo snel mogelijk het is in ons aller belang. Ook zijn alle waterleidingen nog niet ingegraven doe het nu!!!!!

U heeft intussen gemerkt dat de munten blauw zijn, de rode kunnen dit seizoen nog gebruikt worden maar als u nieuwe koopt dan zijn ze blauw.

Ik hoop met u op een mooie zomer.

Leo Dijkstra

strandspelregels

Spelregels zijn nodig om een goede saamhorigheid te behouden en het kamperen een succes te laten zijn. Of anders gezegd; waar wij rekening mee houden opdat een ieder kan genieten van het leven op het strand.

NIET voetballen en/of andere balspelen rondom de strandhuisjes. Dit om irritaties bij kampeerders en/of schade aan ramen, deuren e.d. te voorkomen. Het voorstrand is de aangewezen plaats hiervoor.

Kuilen die doorkinderen zijn gemaakt moeten voor de avond weer dichtgegooid worden.

Afwaswaterkuiltjes e.d. zo spoedig mogelijk dicht maken, d.w.z. zodra het water in het zand is gezakt. Etensresten eerst verwijderen.

Het speelgoed van uw kinderen rond uw huisje 's avonds weer opruimen.

Als u naar huis gaat zorg er dan voor dat de omgeving van uw tenthuisje is opgeruimd en dat losse spullen zijn opgeborgen zodat, bij plotselinge wind, niets door het kamp kan waaien.

Gooi uw vuilniszak z.s.m. in de daarvoor bestemde container. Houd er rekening mee dat, gedurende de nachtelijke rust, vossen door het kamp kunnen lopen die het op de inhoud van vuilniszakken hebben voorzien.

Grofvuil dient u gebonden, iets naast de container te leggen i.v.m. het weghalen. Glas of oude accu's dient u zelf van het strand te verwijderen, dus NIET bij het grofvuil plaatsen.

Tenthuisjes die niet meer gebruikt worden aan het einde van het seizoen NIET bij het grofvuil zetten. U dient er zelf voor te zorgen dat het huisje wordt afgevoerd . Extra kosten en bemoeiingen van het bestuur voor de afvoer van uw huisje worden aan u in rekening gebracht.

De duinen moeten schoon blijven. Gebruik ze niet als opbergplaats voor uw voorraad hout, gesneuvelde inventaris of gebruikt kinderspeelgoed. Alternatief: stop het in een afgesloten kistzak.

Sigarettenpeuken horen toch gewoon in de asbak! Zorg ervoor dat het strand schoon blijft.

Tips voor kinderen: voorzie het speelgoed van je naam en je tentnummer. En jongens en meisjes, jullie weten toch wel dat je niet door de duinen / dijken / taluds mag lopen!

Gebruik zoveel mogelijk de trap bij uw eigen tenthuisje.

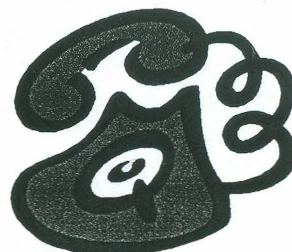
Legen van toilet emmers dient 's ochtends voor 9 uur te gebeuren. Natuurlijk kan het voorkomen dat u door omstandigheden (bv. door ziekte of kinderen) frequenter moet legen. Overleg dan even met de toiletbeheerder/ster.

De douches op het voorstrand, of achter uw huisjes mogen alleen gebruikt worden om u af en toe af te spoelen. Het gebruik van shampoo, doucheschuim of zeep is niet toegestaan.

De brandweer heeft kampvuren verboden. Negeert u dit verbod dan zijn de gevolgen (bekeuring) voor u. Het bestuur zal geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden.

Belangrijke telefoonnummers

(Zandvoort, Bloemendaal, Haarlem: netnummer 023)

ALGEMEEN ALARMNUMMER 112

AMBULANCE:
Alarmnummer spoedeisend vervoer: 5319191 of 112
Vervoer CPA Kennemerland: 5319277
POLITIE
Alarmnummer: 5714444 of 112
Bureau Hogeweg 37 Zandvoort: 5745111
Post Rotonde (zoekgeraakte kinderen): 5714445
Bureau Kerklaan 61 Bloemendaal: 5485011
Bloemendaal Strandpost Zeeweg: 5732166
BRANDWEER:
Alarmnummer: 5311133 of 112
Kazerne duinstraat 5 Zandvoort: 5740260
REDDINGSBRIGADE
Post Bloemendaal: 5732173
Bij geen gehoor maar wel calamiteit 112 bellen

HELIOS

EHBO - trommels in bezit bij: houdt hiervoor het mededelingenbord in de gaten.
Postadres strandhuisje: K.V. Helios, 2041 JA Zandvoort o.v.v. tentnummer.

Toiletreglement

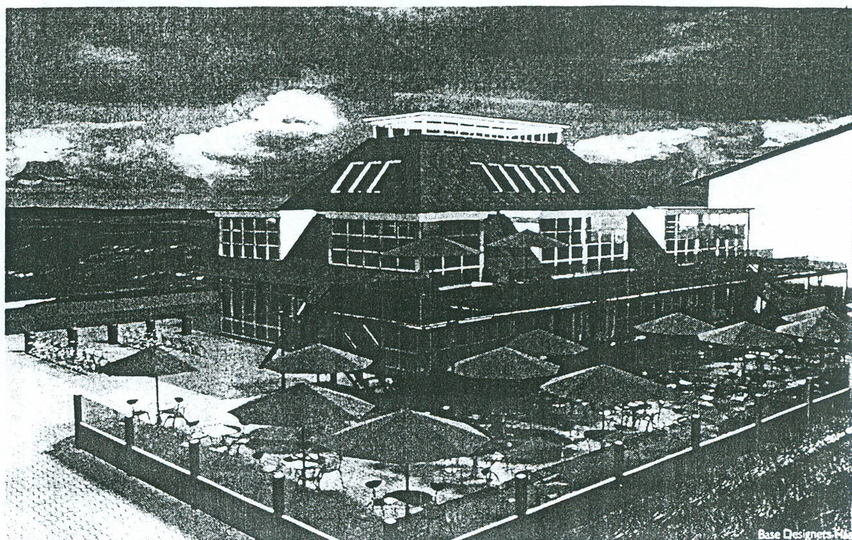
- Alle toiletemmers legen voor 09.00 uur en na 23.00 uur.
  In speciale gevallen in overleg met de toiletbeheerder.
- Kleine kinderen alleen onder begeleiding naar het toilet.
- Urinoirs doorspoelen.
- Geen peuken in urinoir.
- Kampeerders en visite dienen hun eigen toiletpapier mee te brengen.
- Er wordt niet gewassen bij de wasbakken en er worden geen tanden gepoetst.
- De toiletten sluiten om 21.00 uur, tenzij er evenementen zijn.
- Bij afwezigheid van de toiletbeheerder dienen de toiletten te worden afgesloten.

Wij vertrouwen erop dat iedereen zich aan de gestelde regels houdt. Indien overtredingen worden geconstateerd houdt het bestuur zich het recht voor om passende maatregelen te treffen.

Met vriendelijke groeten,

Uw Bestuur

Haarlems Dagblad
02-02-05

Als horecaondernemer Rob Dijkman zijn zin krijgt, worden bovenop het ingrijpend te verbouwen restaurant De Zonnehoek aan de Kop v de Zeeweg acht luxueuze hotelappartementen gezet. Illustratie: Rob Dijkman

Luxueus dineren én wonen aan zee

Horecaondernemer koestert grootse plannen voor Kop van de Zeeweg

door Carlo Nijveen

BLOEMENDAAL AAN ZEE - Bloemendaal aan Zee is binnenkort in één klap een toprestaurant en acht uiterst luxueuze hotelappartementen rijker. Tenminste, als het aan horecaondernemer Rob Dijkman ligt. De 55-jarige Haarlemmer wil zijn eetgelegenheid De Zonnehoek aan de Kop van de Zeeweg ingrijpend verbouwen en uitbreiden. Als de gemeente Bloemendaal akkoord gaat met Dijkmans plannen, verrijzen bovenop het huidige restaurant zes appartementen met daarboven nog eens twee penthouses. Wie een van de stulpjes wil kopen, moet daarvoor een slordige vijf ton neertellen. Huurders kunnen - à raison van zo'n 3.500 euro per maand - ook in het complex terecht. De honderddertig vierkante meter grote appartementen worden onder meer uitgerust met een eigen sauna.

Dijkman hoopt in augustus met de bouw van de appartementen en het opknappen van het huidige restaurant De Zonnehoek te kunnen beginnen. Als alles volgens plan verloopt, kunnen de luxueuze onderkomens en de verbouwde eetgelegenheid maart volgend jaar onder de nieuwe naam Residence Chogogo in gebruik worden genomen. Met de verbouwing/uitbreiding is in totaal 2,5 miljoen euro gemoeid.

Omdat aan de Kop van de Zeeweg officieel geen woningen mogen worden gebouwd, noemt Dijkman de acht luxe onderkomens vooralsnog 'hotelappartementen'. Onder die noemer zouden de optrekjes het overgrote deel van het jaar kunnen worden bewoond.

Het huidige restaurant zal na de renovatie - waarbij de eetgelegenheid onder meer van een nieuwe plavuizenvloer wordt voorzien - plek bieden aan driehonderd gasten. Momenteel kunnen daar 'slechts' honderddertig eters terecht. „Ik wil op de Kop van de Zeeweg een trendsetter worden", zegt ondernemer Dijkman.

„Het is hier nu nog een rommeltje. Vooral de piramides aan de overkant van de Zeeweg en de daarbij gelegen parkeerplaats zijn al jarenlang een lige vertoning. Gelukkig lig hier momenteel al twee an goede restaurants: Het Fin punt en De Tropen. En wij len daar een restaurant à l Bokkedoorns aan toevoeg Een modern ingericht en t lijkertijd warm ogende à l te eetgelegenheid. Resider Chogogo moet dé tent aar Kop van de Zeeweg worde Dijkman is sinds juni vori eigenaar van De Zonneho Hij kan allesbehalve een b neling in de horecawereld den genoemd. De Haarler is inmiddels mede-eigena het Spaarndamse restaura Ronde en van restaurant maal in Halfweg.

Op 16 juni 2005 om 13.24 uur is onze prachtige dochter geboren

Rosa Alida Catharina

Wij noemen haar

Rosa

Rosa

Frans van As
Sandra van As - van Achterbergh
Hazeleger 19
3892 WH Zeewolde
tel. 036-5235321

Wie Rosa wil komen bewonderen is van harte welkom
op ons kraamfeest op zondag 14 augustus 2005 van 13.00 uur tot 16.00 uur
in Sporthal Watergoor, Watergoorweg 44, 3861 MA Nijkerk.

Twee oogjes kijken je aan
een nieuw leven begint.
Alles houdt even op met bestaan
bij de geboorte van je kind.

Rollende golven

De zee geeft en de zee neemt zeggen ze wel eens en dat betekent dat je er nooit zeker van bent of ons plekkie er volgend jaar nog zo bij ligt als het voorgaande jaar. Een onverwachte storm kan behoorlijk wat roet in het eten gooien. Kustafslag en kustaangroei wisselen elkaar al eeuwen af. Door het voortdurend bewegende water haalt en brengt de zee zand van en naar het strand. De wind draagt hieraan ook een steentje aan bij. Na een zware storm zijn vaak grote stukken duin weggeslagen en bunkers verplaatst. Bewegend water kan onvoorstelbaar veel kracht ontwikkelen. Degene die in 1980 op het strand kampeerden weten er alles van. Golven ontstaan door de wrijving van de wind over water. Als de wind opsteekt gaat het gladde aanzicht van de zee golven vertonen en ontstaat er tot kilometers ver weg deining. Gaat het stormen dan verandert de zee in een heksenketel met behoorlijk hoge golven. Dichter bij de kust, waar het ondieper is, veroorzaakt golfbeweging branding.
De golven zien we voortrollen. Het gekke is dat het water zich bijna niet verplaatst. De beweging van de golf is te vergelijken met het uitschudden van een tafellaken. Hoewel het laken zich niet verplaatst zijn er toch golven zichtbaar.
Branding is het breken van de golven op de kust. Golven ontstaan door de wrijving van de wind over het wateroppervlak. Ze bewegen zich voort zonder water te verplaatsen. Een kurk in het water maakt een cirkelvormige beweging, maar blijft op zijn plaats terwijl de golf eronder door loopt.

Deze cirkelvormige beweging zet zich ook onder het wateroppervlak door. Als een golf de bodem raakt, veranderen de eigenschappen, want zij wordt sterk afgeremd. Aan de bovenkant blijft de golf onverminderd door bewegen terwijl de onderkant achter blijft. De golf slaat hier bij over: de branding
Een steil oplopende bodem remt de golven zo snel af dat er zich soms sensationele brekers vormen. De Noordzee heeft relatief kleine golven en een rustige branding, omdat de bodem langzaam oploopt. De golven kunnen dan ook rustig uitlopen op het langzaam hellende strand. Op sommige gedeelten van ons Bloemendaalse strand zie je in het voorjaar bulldozers aan het werk die zand van het voorstrand afhalen om er de taluds mee op te hogen van de paviljoens. Hiermee wordt hun eigen graf gegraven. De golven kunnen nu bij een behoorlijke wind ver doorrollen waardoor de taluds eerder in gevaar komen. En dat is dan ook jl. maart gebeurd. De Haarlemse kranten hebben er vol van gestaan. "Leiden in last" Gemeente Bloemendaal en Rijkswatersstraat kregen er van de paviljoenshouders flink van langs omdat men niet genoeg deed om het strand op peil te houden. Dat past natuurlijk niet.
"Eigen schuld dikke bult" is hier beter op zijn plaats. AE

Nader bericht:
Afgelopen winter is voor de kust tussen paal 62 (vanaf midden kamp Zeemeeuwen) t/m Zandvoort drie miljoen kubieke meter zand gestort (dus ook voor de paviljoens) aldus de Hr. Vlaar, opvarende van de hopperzuiger "Korenaut".

Onverantwoordelijk en aso

Paap ontdekte toch weer gasflessen in een huisje op de winterstalling!!!

TIP: bij brand ver weg blijven en lekker uit laten branden!!

Ingezonden brief

29 mei 2005

Beste kampeerders,

Hier toch nog een schrijven van Jan en Jan. Het gaat namelijk om het gebeuren bij de verenigingstent. Ik, en ook mijn maatje Jan Mars, zijn nogal gefrustreerd over het gebeuren i.v.m. beheer. Wij zijn gevraagd om jullie gebouw te beheren zodat hij nog minstens 10 jaar mee kan. En dat deden wij met plezier. Maar wat gebeurt er?
Wij zijn 4 weken bezig met diverse werkzaamheden, die overigens niet bij het beheer horen. Maar ja, je doet het om alles pico bello in orde te hebben (o.a. daklekkage, rioolput, diverse sloten en scharnieren die vastgeroest waren). Wij hebben gevraagd om hulp bijvoorbeeld bij het spitten etc. om de voordijk en de zijgangen schoon en mooi te maken. Maar DAT is nu een punt, dat zagen ze niet zitten want ze lieten ons maar aanmodderen, op een enkeling na die wel hielp met het binnengebeuren. Zonde hoor, maar je moet wat over hebben voor je plezier.
Dit alles heeft niets met het bestuur te maken want die stonden vierkant achter ons.
Alle hulde en dank daarvoor bestuur!

Toen de eerste kaartavond, gezellig toch? Maar daar begon het, met veel commentaar en aan- en opmerkingen van diverse kampeerders die het beter dachten te weten (dat denken ze dan). Dus hebben we besloten te stoppen met het beheer, wat wij erg jammer vinden. Vanaf deze plaats wilden we het even kwijt. Want zoals het spreekwoord zegt: "de beste stuurlui staan aan wal". Dus mensen, doe hier iets mee en zorg goed voor jullie verenigingsgebouw.

Jan en Jan.

Attentie

Belangrijk nieuws van de sportcommissie die bestaat uit:

Jan Slot,	huisje 705, telefoon 06 10517029
Leo Mak,	huisje 753, telefoon 06 55955115
Frank Mul,	huisje 613, telefoon 06 25146148
Ron Claassen,	huisje 732, telefoon 06 25397436

federatieve sport agenda

Datum:	Evenement:	Opgeven bij:
24-7	KVS: Volleybal	Frank Mul; Ron Claassen
21-7	Helios Atletiek	Sportcommissie
06-8	Helios: Jeu de Boules	Deelname obv voorronden Helios
07-8	KVA: Atletiek	Deelname obv voorronden Helios
17-8	Helios: Handballen	Martine Zijlstra (zuid 603) of Daniëlle Maijer (noord 746)
20 en 21-8	Voorwaarts: Voetballen	Rob Jonker (zuid 615) of Rob Matthaei (zuid 607)
vrijdag 26-8	KVA: Zwemmen	Jaqueline Seitz (midden 690)

LET OP:
het zwemmen is op vrijdag 26-8 en niet zoals eerder aangegeven stond op 27-8!

Ook de organisatoren van het jeu de boules zijn druk bezig met hun voorbereiding.
Let op mededelingenborden voor nadere informatie ! ! ! ! ! !

Bunkerfilm

Bij ons in de zeereep worden de laatste bunkers opgeruimd om plaats te maken voor een vernieuwde boulevard. Elders langs de kust zijn er nog velen te vinden zowel onder als boven het zand. In de omgeving van Zandvoort en Bloemendaal werden deze, zoals reeds eerder beschreven, in het laatste deel van de oorlog bewoond door Georgiers t.b.v de kustverdediging.
Geen enkele Nederlander mocht dit gebied betreden nadat op 23 juni1943 een verbod tot het betreden van het Zandvoortse- en Bloemendaalse kustgebied was ingesteld.
De Haarlemmers hadden gelukkig het bad Velserend nog om daar in het zand langs het water nog wat te zonnen.

Op ons strand waren de Georgiers 'Heer en Meester'. Het grootste gedeelte van deze groep was afkomstig uit de deelstaat Georgie, maar men sprak ook wel van "de Russen' Vlgs. Dr. L de Jong (oorlogsgeschiedschrijver) waren de motieven van dat bataljon tweeërlei. De ene helft zat daar uit ideologische motieven. De andere helft, die krijgsgevangen waren gemaakt, zagen dienstverlening aan de Duitsers als overlevingskans om uit de Duitse concentratiekampen terug te keren. Zij losten in januari 1944 een bataljon Brits-Indiërs af die in Afrika hadden gevochten en daar gevangen waren genomen. Ook zij hadden de bewakingsdienst verkozen boven gevangenschap. Zij konden slecht tegen onze winterse kou waardoor de bewaking niet meer optimaal was.
De Georgiërs konden er beter tegen. Het was echter een vreemd volkje, weliswaar minder agressief dan de Brits-Indiërs maar ze hadden geen begrip voor het mijn en dijn. Na hun komst werd al direct melding gemaakt van veediefstallen, waaronder vooral varkens. Tijdens het verblijf van de Brits-Indiërs was daar, uit geloofsoverwegingen, geen sprake van. Het gestolen vee werd meegenomen naar de bunkers waar het feestelijk werd verorberd. Na afloop volgde dan verpozing in de bioscoop van het bunkerdorp. Via de aangelegde betonweg (de bekende weg naar Parnassia) was het niet ver lopen naar een compleet bunkerdorp. Dit dorp bevatte een ondergrondse bioscoop waar regelmatig films werden vertoond. Dit soort bunkerdorpen waren langs de gehele kust te vinden, zoals in het 'Langerak" bij Parnassia en in IJmuiden.
De ongeveer 800 Georgiërs werden in het vroege voorjaar van 1945 overgeplaatst naar Texel. Zij werden verzameld en moesten lopend naar het eiland toe, waar zij aan het muiten sloegen. Een bioscoopje zat er niet meer bij.

AE

Monnikenwerk

Zoals gewoonlijk in het vroegseizoen, even kijken op het strand. Hoe ligt het strand erbij, is de bulldozer al geweest, is er veel of weinig zand, etc ?
Wat het laatste betreft... veel, heel veel zand, nog nooit zoveel zand gezien. Dat zag er goed uit. Geen kruiwagenwerk en lekker snel op orde. Helaas . . . . verkeerd gedacht! Toen mijn unit op zijn plekje was neergezet bleef er krap 1 m. talud over. Even bij de buren kijken. Twee huisjes verder op. Onbegrijpelijk. Een talud van 3,5 m. oplopend naar het noorden tot ca. 5m. Kijkend naar het zuiden. Hetzelfde euvel voor zo'n 10 tot 12 huisjes, weinig talud. Het werd dus toch weer kruien. 4 dagen à 4 uur, kruiwagen na kruiwagen. Een beetje boos en moedeloos. Hoe kon dit nu gebeuren?
Overal in het kamp lagen flinke dijken, dus weinig te scheppen. Bij ons en bij de buren veel misère en doodmoe naar huis.
Op het uitzetten van het kamp is het moeilijk commentaar te leveren. Het wordt ook maar gedaan door vrijwilligers. Met het bulldozeren is er al jaren geen probleem geweest, daarop ook geen commentaar. Toch is er dit keer iets behoorlijk misgegaan waar we maar niet meer over moeten zeuren. Je blijft alleen zitten met een stuk onmacht en boosheid. Daar doe je het maar mee in de hoop dat volgend jaar niet meer zal voorkomen. Nacontrole zou op zijn plaats zijn.
Ik moest dit even kwijt.

AE

artikel uit Duin
St. Duinbehoud
maart 2005
28 jaargang nr 1

Zand naar het strand dragen

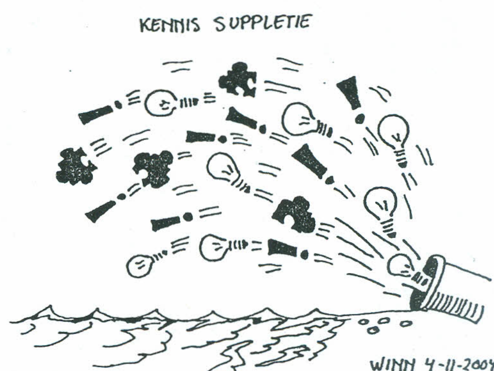
MONIEK LÖFFLER

Zand naar het strand dragen lijkt net zo suf als het toppunt van overbodig handelen: water naar de zee dragen. Toch doet Rijkswaterstaat dat al jaren. Vaak wordt het zand niet eens meer naar het strand gedragen, maar onder water neergelegd. Niet alleen vlak bij het strand, maar ook in dieper water. Heeft dat zin?

Zandkorrels zijn zwervers, ze gaan waar wind en water hen voeren. Hun gedrag is te bestuderen en vervolgens door de mens te gebruiken. Aldus het boek Nat en Droog dat Rijkswaterstaat in 1998 uitbracht bij haar 200-jarig bestaan. Onder invloed van wind, golven en getijstromen is het zand voortdurend in beweging. Zand is essentieel voor de bescherming van ons land tegen overstromingen.

Basiskustlijn

Van oudsher gebruiken kustverdedigers helmgras, stuifschermen, dijken en dammen om het zand naar hun hand te zetten. In de loop van de tijd zanden sommige stukken kust aan, terwijl in andere gedeelten zand verdwijnt. De zee geeft en de zee neemt, volgens een al eeuwenoude wijsheid. Maar soms heeft het 'nemen' de overhand, zoals in de jaren tachtig van de vorige eeuw, toen er flink wat hectares duingebied verloren gingen door het oprukkende zeewater. In 1990 besluit de regering dat de achteruitgang van de kust moet stoppen. Er wordt nieuw kustbeleid ingevoerd, waarbij zandsuppleties zijn gekozen als belangrijkste middel om de kusterosie te bestrijden. De kustlijn van 1990, basiskustlijn genoemd, geldt hierbij als norm. Het woord suppletie betekent aanvulling: door steeds op tijd weer nieuw zand in de kustzone aan te brengen, wordt verstoven of weggeslagen zand aangevuld, en herstelt de schade die tijdens een storm aan het duin is ontstaan vanzelf. Jaarlijks wordt bepaald waar en hoeveel er gesuppleerd moet worden.
Op dit moment wordt het beleid van het handhaven van de kustlijn geëvalueerd. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat zal in discussie gaan met andere departementen en andere betrokkenen bij de kust over dit beleid en over de doelstellingen ervan. Misschien leidt dit tot een nieuwe formulering van het beleid.

Geschiedenis

In Nederland is er ruim 25 jaar ervaring met zandsuppletie. Vanaf de jaren zeventig zijn de baggertechnieken zover ontwikkeld dat een efficiënte uitvoering van zandsuppleties aan de kust mogelijk wordt. Met name de ontwikkeling van de sleephopperzuiger draagt hieraan bij.
De eerste suppleties werden vooral uitgevoerd in combinatie met grote werken waar zand overbleef, en ontstonden vaak door lokaal initiatief. Van een integrale visie op suppleties was nog geen sprake en de suppleties hadden diverse doelstellingen. Naarmate de technische mogelijkheden toenamen en voordelen duidelijker werden, werd suppleren meer structureel. In de jaren tachtig werd nog rechtstreeks in de duinen gesuppleerd om de erosie voor een bepaalde tijd op te vangen. Op plaatsen waar recreatiestranden landwaarts werden begrensd door harde constructies (zoals bijvoorbeeld Scheveningen, Vlissingen en Bergen) bleek zandsuppletie het enige afdoende middel om een voldoende breed strand te behouden. Tot halverwege de jaren negentig werd het zand voornamelijk op het strand gesuppleerd. Na die tijd worden steeds vaker suppleties onder water uitgevoerd. Dit is niet alleen een manier om meer met de natuurlijke kustprocessen mee te werken, maar het is ook goedkoper en veroorzaakt minder overlast voor recreanten.
Sinds 2000 is het uitgangspunt van het kustbeleid: Suppleer waar het kan onder water, waar het moet op het strand en laat natuurlijke processen het zand herverdelen binnen het kustsysteem.

Met dank aan T. Kion.

Suppletie in diep water

Maar zand beweegt niet alleen in de zone vlak bij de kust, waar jaarlijks metingen worden gedaan om te bepalen of er gesuppleerd moet worden. Ook uit de diepere kustzone, tot een diepte van ongeveer 20 meter beneden gemiddeld zeeniveau (tot enkele tientallen kilometers uit de kust), blijkt zand te verdwijnen. Dit verlies aan zand ondermijnt als het ware het 'fundament van Nederland'. Om de kustlijn de komende decennia blijvend te kunnen handhaven, heeft de regering besloten vanaf 2001 ook deze verliezen te compenseren. Hierbij gelden feitelijk geen eisen aan de plaats waar het zand wordt aangebracht. Als er maar voldoende zand in het systeem wordt gebracht, zorgt de natuur zelf voor een herverdeling tot een nieuw evenwicht.
De totale hoeveelheid zand die onze kust nodig heeft, hangt af van de mate waarin de zeespiegel zal stijgen. Bij een gelijkblijvende zeespiegelstijging van 20 cm/eeuw varieert dit van 12 - 16 miljoen m^3/jaar. Versnelt de stijging tot 60 cm/eeuw, dan kan het toenemen tot een jaargemiddelde van 19 - 30 miljoen m^3. Op dit moment wordt jaarlijks 12 miljoen m^3 gesuppleerd: 6 miljoen m^3 voor het handhaven van de basiskustlijn en de andere helft voor het op peil houden van het zandvolume in het kustfundament.

Evaluatie van zandsuppletie

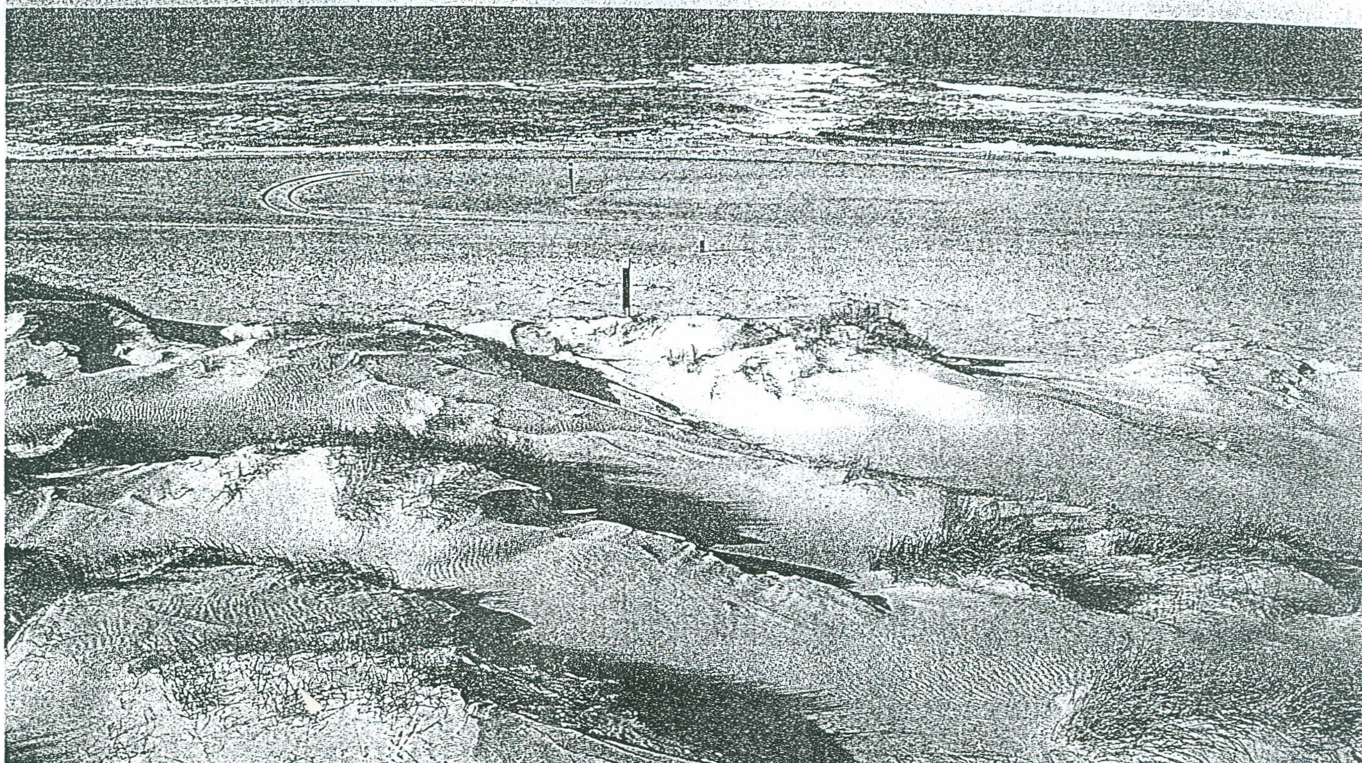
Uit evaluatie van zandsuppleties volgt dat de kustachteruitgang overal is gestopt door zandsuppleties. Voor de gehele Nederlandse kust is een gemiddelde achteruitgang van 0,8 m per jaar omgebogen in een vooruitgang van 1,3 m per jaar. Tussen 1990 en 1998 nam het kustareaal toe met 560 ha. Dat is bijna 300 ha meer dan in de periode tussen 1980 en 1990. Het compenseren van de verliezen in de ondiepe kustzone door een vergelijkbare suppletiehoeveelheid binnen dezelfde zone, blijkt het gewenste resultaat te hebben. Het meeste suppl tiezand verspreidt zich langs de kust over een groter gebied, maar blijft in de ondiepe kustzo ne aanwezig.

Op dit moment wordt jaarlijks 12 miljoen kubieke meter zand gesuppleerd langs de Nederlandse kust (foto: V.A. Das, Rijkswaterstaat Noord-Holland).

Zandsuppletie en natuur

De natuur van de duinenkust vaart wel bij de suppleties. Het duinareaal neemt sinds 1990 niet meer af en er is meer mogelijkheid om d natuur zijn gang te laten gaan. In brede duing bieden is de noodzaak om een gesloten, zeew rende zeereep in stand te houden afgenomen. Daarom planten beheerders van de zeereep o veel plaatsen minder helm en wordt verstuivi van zand toegelaten. Soms kan zelfs de zee h duingebied binnendringen, zoals bij De Kerf tussen Bergen aan zee en Schoorl of op de Waddeneilanden. De dynamiek in de buitens duinen is toegenomen en lokaal heeft de kust een natuurlijker aanzien gekregen. Als een ge bied af en toe overstroomt door de zee, blijkt de variatie aan plantensoorten snel toe te nemen. Zandsuppleties betekenen op middel lange termijn extra vernieuwing en extra dy miek.
Maar er zijn ook enkele kanttekeningen te maken. Zo is een erosieproces als incidentele duinafslag bij stormvloeden zeldzaam geworden. Overigens komt dit ook doordat er de la ste jaren vrij weinig zware stormen zijn geweest. Kustlijnhandhaving kan op langere te mijn ook een verstarring van de dynamiek betekenen. Van nature ontstaan juist in afsla kliffen aangrijpingspunten voor grootschalige verstuiving (vorming van paraboolduinen) e voor natuurlijke vorming van een gekerfde z reep en slufters.
Zandsuppleties hebben ook gevolgen voor de ecologie op de zandwinplaats en op de plek waar het zand op de onderwateroever word neergelegd. Het bodemleven, dat is aangepa aan dynamische omstandigheden, lijkt echte vrij snel te herstellen.
Ook kan je je voorstellen dat het 'gebiedsvreemde' suppletiezand invloed heeft op de nen. Stuivend zand is essentieel voor de ge morfologie en vegetatie van het duingebied. Onderzoek hiernaar laat echter zien dat de lieuomstandigheden langs de Nederlandse k zo sterk variëren, dat effecten van zandsup ties niet duidelijk zijn. Tenminste, een stat sche analyse gaf geen significante effecten de vegetatie van de buitenste duinen aan.

De aanvoer van extra zand vergroot de dynamiek in de buitenste duinen en geeft de kust lokaal een natuurlijker aanzien zoals hier op Texel (foto: Bas Arens).

Zand suppleren in de toekomst?

WaterINNovatiebron (WINN), het "water" innovatieprogramma van Rijkswaterstaat, voert in 2004 een verkenning uit naar optimaal suppleren. Hoe kan het zand op korte termijn worden neergelegd, om in de verre toekomst de zandvoorraad in het kustsysteem te handhaven? En kunnen bijvoorbeeld natuur of recreatie daarvan meeprofiteren?

Hiervoor worden drie mogelijkheden onderzocht:
Breed strand, lekker surfen: kan de 6 miljoen m^3 zand die wordt neergelegd om voor de langere termijn het kustfundament op peil te houden, op korte termijn bijdragen aan een efficiënter zandtransport richting kust en tegelijkertijd zorgen voor een breed recreatiestrand en gunstige condities voor surfers?
Veel zand, natuurlijk veilig: het suppletiezand dat onder water wordt neergelegd interfereert soms met het natuurlijke patroon van zandbanken. Dit kan ongewenste lokale effecten met zich meebrengen, zoals lokale erosie of muistromen. Mogelijk komt dit doordat de afmeting van suppleties (orde 1 à 2 km langs de kust) ongeveer dezelfde lengteschaal heeft als het zandbankenpatroon. Misschien moeten we microsuppleties aanbrengen, die zich slechts enkele honderden meters langs de kust uitstrekken of juist megasuppleties langs meerdere kilometers van de kust. Deze megasuppleties bieden waarschijnlijk goede kansen voor natuurlijke duinontwikkeling.
Zand voor de Wadden, behoud van de platen: recent onderzoek suggereert dat met slim suppleren het plaatverlies in de Waddenzee kan worden gecompenseerd of zelfs verkleind. Hiervoor moet naar schatting 4-16 Mm^3 zand per jaar worden aangebracht op de buitendelta's van de Waddeneilanden (ten noorden van de zeegaten tussen de Waddeneilanden). Verwacht wordt dat natuurlijke processen het zand relatief snel (tijdschaal jaren) het Waddengebied in transporteren. Op die manier kan de Waddenzee misschien behouden blijven, ook bij de meer extreme zeespiegelscenario's, of kunnen de mogelijke effecten van gaswinning worden gecompenseerd.
Als uit de verkenning nieuwe mogelijkheden blijken voor het omgaan met suppletiezand, zal dit misschien leiden tot een experiment in de praktijk.

Zand heen en weer dragen lijkt zo gek nog niet. Op een relatief natuurlijke manier blijft onze kust in stand en ontstaat er ruimte voor natuurlijke processen. Want zandkorrels blijven zwervers en ze gaan waar wind en water hen voeren. Wellicht biedt het (grootschalig) verplaatsen van zand nog meer mogelijkheden voor de toekomst van onze duinenkust.

Moniek Löffler is adviseur kustbeleid bij het RIKZ en themaleider kust van WaterINNovatiebron (WINN).

Strandsuppletie

In 2005 voert Rijkswaterstaat Noord-Holland op de kust vijf suppleties uit; op Texel, Bergen(2x), Egmond en Heemskerk.
Bergen: 300.000m², **Egmond** 500.000m², **Heemskerk-Castricum** 500.000m², **Texel** 2.600.000 m²

De zee geeft . . . .

Kampeerders die aan het begin van het seizoen hun emmertje schelpen van de vloedlijn halen om de zijkanten van hun huisje te beschermen tegen het wegstuiven van het zand zullen het al gemerkt hebben. De laatste jaren hebben er behoorlijke verschuivingen in de fauna plaatsgevonden.
Zo kruipen er steeds meer kleine heremietkreeften rond en kan iedereen met eigen ogen de toename van het aantal "scheermesjes" op het strand zien.
De conclusie van de veranderingen in het zeemilieu is getrokken door de Stichting Anemoon uit het project Strandwachten waarin wekelijks vrijwilliger het strand langs gaan op zoek naar aangespoelde organismen.
Uit deze speurtochten is gebleken dat het leven voor de kust de laatste jaren flink aan het veranderen is, aldus Anemoon voorzitter Adriaan Gmelig Meyling. Waren vroeger de kleine schelpjes in de meerderheid, de laatste jaren struikelen we over de scheermessen. Het lijkt er zelfs op dat deze nieuwe soort andere schelpen verdrijft. De langwerpige schelpdieren zijn afkomstig van de noordoostkust van Amerika en waarschijnlijk hierheen getransporteerd als larven in ballastwater.

Heremietkreeft.
Een andere nieuwe bewoner van ons deel van de Noordzee is de kleine heremietkreeft. Een tiental jaren waren deze vooral nog te vinden bij Bretagne of hooguit Normandië. Door de opwarming van het zeewater en het minder streng worden van de Nederlandse winters, is hun leefgebied verplaatst. Je hoeft in de zomer maar een schepnetje door een strandpoeltje te halen of je vindt er de karakteristieke anderhalve centimeter grote schelpjes met een klein kreeftje erin. Tegenwoordig kunnen de beestjes zich nu handhaven en voortplanten.

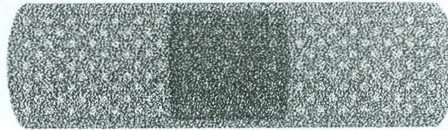
Status van de stichting Anemoon
De vrijwilligers van deze stichting hebben de afgelopen jaren allerlei organismen zien verschijnen, maar ook zien verdwijnen. Zo'n veertig, vijftig jaar geleden spoelden er nog van zes roggesoorten geregeld eikapsels aan op de Hollandse stranden. Tegenwoordig zijn er nog maar twee soorten te vinden. Een duidelijk gevolg van intensivering van de visserij. Wat ooit begon als een hobby, heeft steeds meer status gekregen. Tegenwoordig worden de gegevens van deze stichting onder meer gebruikt door het RIVM en door het Centraal Bureau voor de Statistiek
(Bron: Nieuwsbrief Kustvisie 2050 oktober 2004) AE

JUBILEUM

Proficiat Marcel, Johan, Jan, Remco.
Geweldig dat jullie de handschoen hebben opgepakt. Het doet de vereniging goed. Het is nog wel ver weg, Maar die tijd zullen jullie hard nodig hebben om een goede organisatie op poten te zetten en natuurlijk lukt dat.
Inzet, onderling vertrouwen en goed overleg met het bestuur zijn de eerste voorwaarden om tot een goed resultaat te komen. Om er een echt feest van te maken is er echter meer nodig. Medewerking van de kampeerders is noodzakelijk. Vergeet niet daarop in te spelen. Houd iedereen op de hoogte van jullie vorderingen. Laat iedereen het meebeleven en stimuleer de initiatieven die daar uit voortkomen. Moedig aan en geef die initiatieven de kans. Geef de ruimte. **Laat het een feest voor ons allen worden.** *Jullie kunnen het!*

AE

AU !

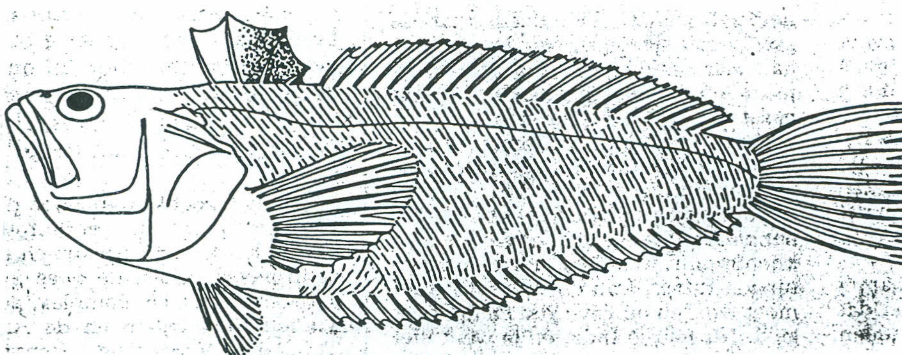
Hevige pijn na prik door een klein visje. "Je kunt beter door 20 wespen gestoken worden dan door een pieterman", zei een Zandvoortse garnalenvisser. Hij greep vorig jaar september in zijn net en kreeg een prik van een pieterman in zijn vinger. Hij had vreselijke pijn, heeft snel de wond open gesneden en het gif eruit gezogen. Daarna heeft hij de pieterman open gesneden, het levertje en het galletje eruit gehaald en in de wond gesmeerd. Het verlichte de pijn een beetje. "Dat beestje heeft namelijk zijn eigen tegengif bij zich", zei hij.
Deze handelswijze leerde hij van zijn oom die op zee viste.
Het giftige visje komt langs onze kust regelmatig voor, vooral tegen het najaar en voor degene die gestoken worden kan het wel eens ziekenhuiswerk worden. Garnalenvissers, kijk dus goed uit en verwijder het visje uit het net met een tang op wip hem eruit met een stokje!

Omdat het water in de zomer aan de kust, mede door het plankton, troebel is hoef je je tijdens het zwemmen geen zorgen te maken. Door het troebele water blijven ze ver van het strand vandaan. In de herfst, als het plankton afsterft en bij krachtige westelijke wind, wordt het water helder en trekken de pietermannen naar de kust. Het visje is zandkleurig en heeft een zwart uiteinde aan de staart.

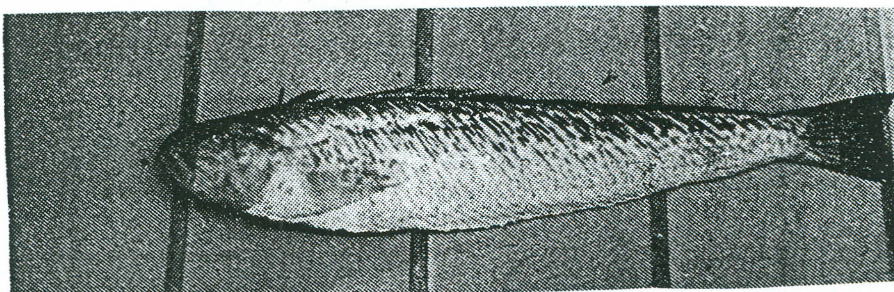
Volgens biologen lost het gif de rode bloedlichaampjes op en werkt in op het zenuwstelsel en veroorzaakt veel pijn. De pijn is afhankelijk van de hoeveelheid gif dat in de wond terechtkomt. Om de pijn te verlichten moet de gestoken plek zo snel mogelijk verwarmd worden. Het vergif kan namelijk niet tegen hoge temperaturen en valt daardoor uit elkaar. "Als je niets bij de hand hebt om de wond te verwarmen kan je dat het beste doen door te verwarmen met urine, want uitzuigen heeft geen zin", aldus de bioloog.

Een aantal jaren geleden ben ik zelf gestoken door zo'n visje en ik kan u verzekeren dat het geen pretje is! Ik heb er een jaar last van gehad!

AE

---------- 14 cm lang ------------

Wilt u hier adverteren ? ? ?

Neem dan contact op met onze penningmeester !
